

1. Загальні положення до самостійної роботи

Вступ

Дисципліна «Дизайн міського середовища» призначена для студентів 1 курсу магістрів напряму містобудівництво та господарство, які вже мають певний досвід в будівельно-архітектурному мистецтві, оволоділи знаннями щодо архітектурного проектування, композиції, основ містобудування та ін. Цей курс об'єднує всі ці знання в єдиному комплексі – формуванні середовища в цілому – від задуму і компоновки просторових блоків до насичення всіх форм деталізацією та емоційно-образним змістом. Загальною концепцією навчання є розуміння того, що поняття «дизайн середовища» не замикається лише екстер'єром та інтер'єрами будівельно-архітектурних просторів та благоустрою території. Дизайн з самого початку свого існування ставив перед собою завдання зв'язати в єдине ціле красу і доцільність, технічний і естетичний аспекти, створення нових видів і типів виробів, організації цілісного середовища, яке б відповідало рівню розвитку матеріальної і духовної культури сучасного суспільства.

Мета дисципліни – надання студентам науково-дослідницьких знань та умінь з комплексного формування міського середовища, що включає комплекс аналітичних умов для створення задуманих автором вражень. Дійти цієї мети можливо завдяки трьом самостійним структурним рівням – процесу, простору, предметному комплексу, які працюють тільки разом, освоєння, поглиблення, узагальнення та перспективне бачення напрямків дисципліни, набуття вмінь і навиків в професійній роботі. **Задачі самостійної роботи:** розвиток у студентів вміння аналізувати містобудівні рішення, виділяти і враховувати в роботі головне, комплексно розглядати всі питання пов'язані з архітектурою будівель та споруд, самостійно вирішувати поставлені задачі.

Завдання курсу:

- познайомити студента із історичним і сучасним розумінням дизайну;
- познайомити з характеристиками і особливостями провідних видів дизайну;
- розглянути загальні положення дизайну як суспільного явища;
- ознайомити із елементами композиції в дизайні та особливостями композиційного формування середовищ цих структур;
- вивчити прийоми і методи комплексного формування міського середовища;
- надати знання з алгоритму проектного процесу формування міського та архітектурного середовища;
- навчити студента бачити проблемну ситуацію в архітектурному середовищі та знаходити шляхи вирішення проблеми через звернення до світового досвіду і через пошук індивідуального підходу.

Предмет вивчення у дисципліні – дизайн архітектурно-просторового та міського середовища.

Самостійною формою вивчення дисципліни є серія графічних завдань, що виконуються за темами лекцій протягом всього семестру.

До самостійної роботи студента при вивченні дисципліни «Основи архітектурного проектування», крім індивідуальних занять з опрацювання лекційного матеріалу, вивчення літератури, входить виконання графічних робіт, які виконуються на основі завданих при допомозі консультацій викладача.

Студент в самостійній роботі користується особистими конспектами лекцій викладача, рекомендованою літературою, методично-учбовими матеріалами, результатами особистого аналізу практики проектування, а також керується консультаціями викладача. Студент

використовує різні графічні прийоми для подання матеріалу.

В межах самостійної роботи студенту рекомендується графічні роботи, тема яких пов'язана з темою лекції згідно з навчальною програмою.

1 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ

1.1 Формулювання лекційної тематики

Дисципліна «Дизайн міського середовища» складається з 8 змістових модулів (ЗМ 1 - ЗМ 8), які, в свою чергу, розбиті на навчальні елементи.

Тематика самостійного вивчення лекційного курсу відповідає основній потребі середовищного дизайну щодо формування научного сприйняття його структурної цілісності, доцільності, технічної забезпеченості і естетичної виразності. Графічні завдання, які студенти виконують за програмою курсу, відповідають темам лекційних занять з даної дисципліни за спеціальністю «Містобудівництво та господарство». Архітектор як і дизайнер повинен знати прийоми і методи організації цілісного середовища, яке б відповідало рівню розвитку матеріальної і духовної культури сучасного суспільства. Архітектор-дизайнер створює привабливе і комфортне для людини середовище, що полегшує людині працю і побут, виховує його естетичний смак; спирається на науково-технічні досягнення, передові технології і матеріали, найсучасніші віяння моди, найвишуканіший попит споживачів.

1. Теми з лекційної самостійної роботи

Змістовий модуль 1.

1. Історичні передумови загального положення дизайну як суспільного явища.
2. Загальні положення дизайну як суспільного явища.
3. Зародження і розвиток дизайну як нової універсальної творчої професії.
4. Сучасне мистецтво і дизайн.
5. Чинники і умови становлення дизайнерської форми.

Змістовий модуль 2.

6. Характеристики і особливості провідних видів сучасного дизайну – графічного, промислового і середовищного.
7. Методи комплексного формування архітектурно- містобудівного та ландшафтного середовища.
8. Методи комплексного формування архітектурного та міського середовища. Особливості формування середовищних структур.
9. Елементи композиції і варіанти композиційних побудов в середовищі.
10. Особливості композиційного формування середовищних структур.

Змістовий модуль 3.

11. Типологія і особливості проектування середовищних об'єктів і систем.
12. Проектний процес формування архітектурного середовища.
13. Проектний аналіз і дизайн-концепція.
14. Стиль і емоційна організація середовища. Історичні та сучасні стилі в дизайні.
15. Кольори їх властивості та сприйняття в архітектурному середовищі.

Змістовий модуль 4.

16. Психологічні властивості кольору в просторових середовищах.
17. Сучасне мистецтво і дизайн.
18. Феномен японського дизайну.
19. Деякі проблеми сучасного етапу розвитку дизайну.
20. Чинники і умови становлення дизайнерської форми.

Змістовий модуль 5.

21. Поняття форма і формоутворення.
22. Чинники формоутворення дизайнерської форми.
23. Інформативна функція форми.
24. Характеристики і особливості провідних видів сучасного дизайну – графічного, промислового і середовищного.
25. Маргінальне напівміське середовище і культура в дизайні.

Змістовий модуль 6.

26. Проектована реальність міста – феноменологічний статус урбанізованого ландшафту.
27. Характеристика компонентів міського середовища і її глибинна суть.
28. Функціональні, конструктивні і естетичні принципи формування міського середовища.
29. Вплив міської соціокультури в дизайні міського середовища.
30. Аспектні взаємозв'язки дизайну, архітектури і містобудування.

Змістовий модуль 7.

31. Формування цілісного образу і функціональної організації дизайну міського середовища.
32. Формоутворення і візуалізація дизайну міського середовища.
33. Умови зорового сприйняття міського середовища.
34. Функціональні основи проектування міського середовища.
35. Варіативна ансамблевого підходу в створенні окремих міських просторів і їх систем.

Змістовий модуль 8.

36. Функціонально художні аспекти різновидів фрагментів міста.
37. Сприйняття середових об'єктів і систем.
38. Моделювання функціональних установок архітектурного освітлення.
39. Варіативна елементів комплексного благоустрою території.
40. Об'ємно-просторові форми середових об'єктів міського середовища.
41. Єдність і гармонія елементів дизайну міського середовища.
42. Методи формування наочно-просторових комплексів в дизайні міського середовища.
43. Формування цілісного образу і функціональної організації в міському дизайні.
Дизайн міського середовища зовнішніх просторів.

2. Тематика графічних завдань

Опрацювання самостійної роботи протягом всього семестру магістра становить альбом з формату А3 графічних завдань за темами лекційного курсу, практичних та лабораторних занять (64 години протягом всього семестру).

Склад графічного індивідуально творчого завдання в програмі Archicad та Artlantis

studio:

1. Титульний аркуш.
2. План першого поверху на відмітці 0,000.
3. План другого поверху на відмітці 3,000.
4. Візуалізація об'ємної моделі 2х поверхового катедра.
5. Створення 5-ти бібліотечних елементів 5- тью способами.
6. Візуалізація об'ємної моделі благоустрою території з бібліотечними елементами.
7. Головний фасад.

Питання для самостійної роботи

Змістовий модуль 1.

1. Історичний процес розвитку архітектури.
2. Сім дивин світу.
3. Значення архітектури, вплив архітектурних рішень на людину.
4. Загальні вимоги до будинків.
5. Особливості проектування житлового середовища.

Змістовий модуль 2.

6. Вимоги до житлових будинків. Забезпечення протипожежних мір і евакуації.
7. Особливості проектування суспільного середовища.
8. Основні, допоміжні й комунікаційні приміщення суспільних будинків. Забезпечення протипожежних мір і евакуації.
9. Особливості проектування виробничого середовища.

Змістовий модуль 3.

10. Середові об'єкти виробничого середовища. Основні, допоміжні й комунікаційні приміщення виробничих будинків.
11. Соціальні основи розвитку типів, методи і принципи типологічної класифікації.
12. Комплексне проектування середових об'єктів.
13. Вимоги до формування архітектурного середовища.
14. Концепція організації житла.
15. Еволюція і класифікація типів формування архітектурного середовища.

Змістовий модуль 4.

16. Екологічні принципи формування середовища.
17. Середові об'єкти суспільного середовища.
18. Функціональне зонування, організація людських потоків, пропускна здатність.
19. Розрахунок об'єктного наповнення суспільного середовища.

Змістовий модуль 5.

20. Основні, допоміжні і комунікаційні приміщення суспільних будинків.
21. Трансформація обсягу суспільних будинків.
22. Комплексне рішення суспільних будинків.
23. Забезпечення протипожежних мір і евакуації.
24. Макро і мікро умови архітектурного середовища.
25. Організація і формування зовнішнього простору. Формотворні фактори.

Змістовий модуль 6.

26. Організація внутрішнього простору.
27. Візуалізація середовища.
28. Об'ємна-просторові форми середових об'єктів.
29. Види устаткування зовнішніх і внутрішніх просторів.

Змістовий модуль 7.

30. Класифікація зв'язків об'єктів.
31. Об'єкти устаткування середових об'єктів, і їхній взаємозв'язок. Об'єкти наповнення середових об'єктів.
32. Системи організації середовища.
33. Організація наповнення внутрішнього і зовнішнього середовища.

34. Методи формування предметно-просторових комплексів.
35. Композиційні види середових об'єктів.
- Змістовий модуль 8.**
36. Стилiстичне оформлення середовища.
37. Вираження соціально-демографічних і етнографічних особливостей архітектурного середовища.
38. Декорування середових об'єктів.
39. Формування технологічного завдання на розробку дизайну-проекту.

Список рекомендованої літератури

1. Антал Я. Архитектурное черчение. К.: Будивельник, 1990.
2. Волга В.С. Архитектурные конструкции гражданских зданий М.: Будивельник, 1988.
3. Зайцев К.Г. Современная Архитектурная графика К.: Будивельник, 1990..
4. Кащенко О.В. Чертежи: Учебное пособие М.: КНУСА, 2006.
5. Кудряшов К.В. Архитектурная графика М.: Стройиздат, 1990.
6. Правила выполнения рабочих чертежей: ДСТУ БА.2.4-7-95 СПДС. М.: Госпотребстандарт Украины, 2005. - IV, (Национальный стандарт Украины).
7. Ачкасова Л. Ф. Интерьер и дизайн вашего дома. Харьков : ВАТ ХКФ им. Фрунзе, 2006.
8. Батий Я. А. Ваш дом Харьков : «Фолио», 2005
9. Грожан Д.В. Справочник начинающего дизайнера Ростов н/Д: Феникс, 2005.
10. Г. Б. Минервина Дизайн: иллюстративный словарь М. : «Архитектура – С», 2004.
11. Ковешникова Н. А. Дизайн: история и теория: учебовий Пособник М. : Омега Л, 2005.
12. Михайлов С. М. История дизайна: учеб. для вузов: «Союз дизайнеров России», 2000.
13. Михайлов С. М. Основы дизайна М. : «Союз дизайнеров», 2002.
14. Топорова Л., Марина З. Интерьер и дизайн современной квартиры М. : Из-во Эксмо, 2007.
15. Чин Д. К., Дизайн интерьера: иллюстрированный справочник Харьков: ВАТ ХКФ им. Фрунзе, 2007.
16. Шимко В. Т. Комплексное формирование архитектурной среды. Основы теории М. : МАРХИ, Изд-во СПЦ-принт, 2000.

